

ת"ד 6564/12/14 - מדינת ישראל נגד מנחם טרקל

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

11 ינואר 2016

ת"ד 6564-12-14 מדינת ישראל נ' טרקל

בפני	כב' השופטת דלית ורד
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשם	מנחם טרקל

החלטה

עם סיום פרשת התביעה העלה הנאשם טענה כי אין להשיב לאשמה, וזאת על סמך סעיף 158 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן-חוק סדר הדין הפלילי).

הנאשם הועמד לדין בגין נהיגה בקלות ראש, תוך גרם חבלה של ממש לנאשם עצמו וכן נזקי רכוש. כתוצאה מהתאונה נגרם לנאשם חתך בברך ימין וכן שבר פתוח בפיקת הברך, והוא אושפז בבית החולים למשך 8 ימים, שבמהלכם נותח לתיקון השבר בברך.

בעובדות כתב האישום נטען כי ביום 22.9.14, סמוך לשעה 18:00, נהג הנאשם ברכב פרטי תוצרת יונדאי מ.ר. 4388714 (להלן-הרכב), ונכנס לחניון הנמצא בצומת הרחובות אוסישקין - ירמיהו בתל אביב. הנאשם נהג בקלות ראש, בכך שאיבד שליטה על הרכב, המשיך בנסיעה בתוך החניון, פגע בעמוד חסימה הנמצא במקום, עקר אותו ממקומו, המשיך בנסיעה אל מחוץ לחניון תוך שהוא חוצה שביל אופניים ומדרכה להולכי רגל הנמצאים על גדות נחל הירקון, ונעצר רק לאחר שפגע בקיר הגובל בנחל הירקון.

בהודעתו תחת אזהרה שנגבתה לאחר שחרורו מבית החולים, טען הנאשם כי בעודו ממתין שהנוסעת תתפוס מקום חנייה בחניון, התקדם בנסיעה איטית וחלף על פני 4 כלי רכב עד שהגיע לעיקול בחניון, וזאת במטרה לפנות שמאלה. לפתע הרכב זינק במהירות ופרץ את עמוד החסימה ותוך מספר שניות נתקע בבטונדה. מזג האוויר היה נאה, הראות טובה, אור יום, הכביש יבש ותקין. הרכב היה תקין; הגה, בלמים, צמיגים וכן מערכת ההאצה. כשנשאל אם רגלו הייתה על דוושת הגז, השיב כי לפי זכרונו לא לחץ על הדוושה, אבל רגלו הייתה קרובה לדוושה. לטענתו לא הספיק לעצור בעת שהרכב פרץ את החניון. נטען בפני הנאשם כי לאחר התאונה לא אותרה כל תקלה ברכב, הן בבדיקה מכנית והן בבדיקה אלקטרונית, והנאשם השיב כי בהיותו מהנדס שעסק במערכות מורכבות, הוא סבור שקשה מאד לגלות אירוע כזה בבדיקות במוסך, גם כאשר הבדיקות קפדניות, וכי מקריאה באינטרנט הוא למד שקיימת תופעה לפיה דוושת הגז נתקעת, ולבסוף לא ניתן לדעת מה באמת קרה.

השוטרת שהגיעה לזירה ראשונה רשמה כי הנאשם מסר לה שרגלו נתקעה על דוושת הגז והוא לא הצליח לבלום את עמוד 1

הרכב ונכנס בבטונדה. (ת/10). בחקירתה הנגדית טען כלפיה הנאשם: " אני לא מתנגד לזה שהייתה היתפסות של דושת הגז, אבל אני לא זוכר שדיברתי איתך אני הייתי צלול לחלוטין. את דיברת רוב הזמן עם החברה שלי", והשוטרת השיבה: "דיברתי גם עם החברה שלך, סייעתי לה, ונתתי לה מים. אבל שוחחתי איתך ברגע שהגעתי למקום התאונה." הנאשם הוסיף: "יכול להיות שהשתמשתי במונח שדושת הגז נתפס, אבל לא אליך", אך השוטרת טענה כי זכור לה שדיברה עם הנאשם. בעדותה אף תיארה כי פגשה בנאשם כשהוא יושב על ספסל סמוך לרכב, כשהרכב מחוץ לחניון בתוך הבטונדה.

בוחן התנועה, שרון כהן, הגיע לזירה בשעה 18:30, ערך עבודות בוחנות הכוללת סקיצה, מדידות וצילומים. היות ומפתח הרכב לא היה במקום, הרכב נבדק בעמידה ונמצא כי דושת הבלם תקינה, דושת הגז עולה ויורדת באופן תקין וההגה תקין. הנזקים שהתגלו ברכב על פי דוח הבוחן (ת/6), מעיכה בחזית הרכב מלפנים לאחור, מעיכה בחזית בצורת העמוד שנתלש, כרית הנהג נפתחה, והפנסים הקדמיים יצאו ממקומם. בחקירתו הנגדית של הבוחן, טען הנאשם שהרכב זינק קדימה מסיבה שאינה ידועה, וכי בהודעתו לא אישר שדושת הגז נתפסה. על כך השיב הבוחן כי הנאשם מסר בהודעתו שהיה בנסיעה בתוך החניון עד הפנייה שמאלה, ולשם כך היה עליו ללחוץ על דושת הגז.

לגבי הבדיקה שנערכה לרכב במוסך, מסר הבוחן כי אמנם הרכב עמד מחוץ למוסך, אך הוא נבדק במחשב שבאמצעותו ניתן לאתר אם נרשמו תקלות בעבר, כשרישום תקלה כזו אינו נמחק. הבוחן מסר כי אינו זוכר אם קיים פלט של בדיקת הדיאגנוסטיקה לאיתור התקלות ברכב, וציין כי הבדיקות לרכב נערכו ביום 29.9.14 החל מהשעה 12:00 עד לשעה 12:15.

הנאשם טען כלפי הבוחן כי במוסך ביצעו רק בדיקות מסוימות שהבוחן ביקש את עריכתן, אך לא נבדקה באופן נרחב התופעה של האצה בלתי נשלטת, ועל כך השיב הבוחן: "**בתאונה הזאת הייתה טענה לליקויים מכניים. הרכב נלקח ונבדק במוסך שבחרה בעלת הרכב - שהיא בת זוגתו של הנאשם, ששם הוא מטופל, ונבדק על ידי בעל מקצוע שהוא מנהל עבודה במוסך. הרכב נבדק מכנית ובצורה ממוחשבת ולא נמצאה שום תקלה. הנהג טוען שהיו צריכים לערוך בדיקות נוספות... אז איזה עוד בדיקה הוא רוצה לעשות לרכב, אני בוחן תאונות דרכים, ואני בדקתי את הרכב במקום התאונה, ואני מפנה ללוח התצלומים, לתמונה 17, שם צולם תא הדושות, תא הבלם ותא ההאצה, דושת ההאצה עולה ויורדת, הוא מורמת כמו דושת הבלם, היא לא נפולה. לא נמצא בתא הדושות חפץ כלשהו שהיה יכול לגרום להיתפסות הדושה, הרכב נבדק על ידי במקום התאונה, הדושה הייתה עולה ויורדת וגם נבדקה במוסך ומנהל המוסך לא נתקל בשום תקלה כזו בעבר ומצא שהדושה תקינה.**"

בנוסף, העיד מר אלימלך נחמני, מנהל אולם הייצור של מוסך שירות יונדאי. באמצעות העד הוגשה חשבונית המפרטת את הטיפול שבוצע לרכב ביום 25.6.14 (ת/1), כשלושה חודשים לפני התאונה, במסגרתו בוצעו בדיקות למערכת הדלק, משאבת מערכת הגה כוח, בלמים, צמיגים ועוד. מר נחמני מסר בעדותו כי התבקש לבדוק אם דושת הגז תפוסה, והוסיף: "**לפי בדיקתי אחרי התאונה, ראיתי שדושת הגז לא תפוסה, ראיתי את מהלך הדושה בתוך האוטו שהיא לא תפוסה, בדקתי בתוך תא המנוע את המצערות המכנית של דושת הגז שהיא לא תפוסה, ולאחר מכן גם הבוחן המשטרתי ביקש שנבצע בדיקה חשמלית כדי לאתר אם יש איזשהי תקלה במערכת ניהול**

המנוע, וזה התבצע גם על ידי איש הדיאגנוסטיקה שלנו, בשם חזי, ולא מצאנו שום ממצאים שמעידים על תקלה.."

באמצעות העד הוגשו צילומים שנערכו בעת הבדיקה כאמור (ת/2), והעד הסביר כי בצילומים רואים שדושת הגז והמצערת מחוברים ותקינים, וכן את מכשיר הדיאגנוסטיקה מונח על כיסא הנהג, על מנת לבדוק קיומה של תקלה במערכת ניהול המנוע, כשבמקרה דנן לא אותרה כל תקלה.

בחקירתו הנגדית אישר מר נחמני כי הרכב לא נבדק במוסך ולא הועלה על מכשור, אלא נבדק בחניית המוסך. נטען כלפי העד כי הבדיקות שערך אינן רלוונטיות לתופעה של היתפסות דושת הגז והאצה בלתי נשלטת, והעד השיב כי הבדיקה שבוצעה היא **"בדיקה בסיסית ראשונית שנדרשת כדי לבדוק אם הדושה של הגז תפוסה, והבדיקה הראתה שהיא לא תפוסה, אני לא יודע מה היה לפני כן. כאשר אני ניגשתי לבדוק במכונית אם דושת הגז תפוסה, לא ראיתי שהיא תפוסה. יכול להיות מעשה יד אדם שהיא נתפסה, וגם אם היה מעשה יד אדם, אני לא יכול לראות סימנים לדבר הזה לאחר מכן, כי זה עובד על ציר שלאחר מכן זה חוזר למקום. אני לא ראיתי שום סימנים שדושת הגז נתפסה בהאצה בלתי נשלטת".** העד הוסיף כי לא ידוע לו על תופעה של האצה בלתי נשלטת ברכבי יונדאי. העד נשאל אם חזי שערך את בדיקת הדיאגנוסטיקה הוציא פלט או דוח כלשהו על תוצאות הבדיקה, והשיב בשלילה. לגרסתו, הוא עמד סמוך לחזי בעת ביצוע הבדיקה, וחזי אמר לו שאין כל תקלה חשמלית.

עוד יצוין כי מחומר הראיות עלה כי בעלת הרכב, חברתו של הנאשם, נכחה בעת ביצוע הבדיקות האמורות, וכי עם סיומן הרכב הוחזר לשליטתה. לטענתה, הרכב נותר במקום, והטיפול בו הועבר לחברת הביטוח בגין הנזקים שנגרמו בתאונה.

בבקשתו טען הנאשם כי בפן הראייתי, חומר הראיות חסר, בלתי קביל או בלתי רלוונטי. לטענתו, הרכב נבדק מחוץ למוסך על ידי מכשיר נייד ולא על ידי הצויד הייעודי שנמצא בתוך המוסך. למרות הקריטיות של הבדיקות החשמליות ומערכת ניהול המנוע, אין כל תיעוד של ביצוע הבדיקה, ואיש הדיאגנוסטיקה אף לא זומן להעיד ולא הוגש תצהיר מטעמו.

לטענתו, הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים מגדירה האצה בלתי נשלטת כתופעה שמתרחשת עקב בעיה מכנית לדוגמה: היתפסות הדושה או עקב בעיה אלקטרונית (בעיה במחשב ניהול המנוע, מערכת בקרת שיוט וכדומה), ומציינת כי זהו מצב חירום בו נהג עלול לאבד שליטה על הרכב.

הנאשם הוסיף כי עקב אלסטיות החומר בדיקה בסיסית וראשונית כפי שבוצעה במקרה דנן, אינה מסוגלת לקבוע מה ארע בתאונה. הבוחן שרטט באופן מדויק את מיקום הרכב לאחר התאונה, אך הבדיקה שנערכה כדי לעמוד על סיבת התאונה שנמשכה רבע שעה והאופן בו נערכה, היא בגדר לעג לרש.

בפן המשפטי, טען הנאשם כי אין לייחס לו עבירה של נהיגה בקלות ראש בניגוד לסעיף 62(3) לפקודת התעבורה, היות והרשעה בעבירה זו דורשת יסוד נפשי של פזיזות או רשלנות רבתי.

באת כוח המאשימה השיבה כי די בראיות שהוגשו במסגרת פרשת התביעה על מנת לחייב את הנאשם להשיב לאשמה, וציינה כי בשלב הנוכחי אין בית המשפט שוקל שיקולי מהימנות או את משקלן של הראיות, אלא מציג לעצמו את

השאלה, אם בהנחה שכל החומר שהובא בפניו לחובת הנאשם במסגרת פרשת התביעה יזכה במלוא האמון והמשקל - האם יהיה בו כדי לבסס הרשעה כנגד הנאשם.

לגופו של ענין נטען כי הבוחן הגיע לזירה, ולפי בדיקותיו דושת הבלם הייתה תקינה, דושת הגז עלתה וירדה, וההגה תקין. בהמשך נגרר הרכב למוסך מורשה של יונדאי, בו הוא מטופל באופן קבע. הרכב נבדק על ידי בעל מקצוע מיומן מטעם המוסך, ללא התערבות הבוחן במהלך ביצוע אותן בדיקות. בבדיקת הדיאגנוסטיקה חובר המכשיר למחשב הרכב, ולא נמצאה כל תקלה חשמלית. לו המכשיר היה מצביע על תקלה, אנשי המוסך היו מעבירים את הרכב להמשך טיפול במוסך.

השוטרת שהגיעה ראשונה פגשה בנאשם אשר מסר לה כי רגלו נתקעה על דושת הגז והוא לא הצליח לבלום את הרכב.

הודגש כי היה באפשרות הנאשם לבצע בדיקות נוספות ברכב או לפנות למוסך אחר, אם סבר כי התאונה נגרמה עקב תקלה בדושת הגז. כן צוין כי הנטל להוכיח כי התאונה נגרמה עקב כשל טכני רובץ על כתפי הנאשם.

דין והכרעה:

הטענה כי אין להשיב לאשמה תתקבל אם אין בראיות התביעה אפילו "הוכחה לכאורה". משמעות המושג "ראיות לכאורה" בהקשר זה שונה ממשמעות מושג זה לצורך מעצר או פסילה עד לתום ההליכים. לצורך הטענה כי אין להשיב לאשמה די בראיות דלות ובסיסיות שמשקלן אינו רלוונטי.

(סדר הדין הפלילי, יעקב קדמי, מהדורה מעודכנת - תשס"ט (2009) חלק שני, עמ' 1444-1448).

עוד נאמר שם כי "הראיות אינן מאבדות מערכן הלכאורי, גם אם בחומר שהובא בפרשת התביעה קיימות ראיות המחלישות או אף סותרות את הראיות הללו" (ראה קדמי, עמ' 1447).

זאת ועוד, הכלל הוא כי הטענה אין להשיב לאשמה מתייחסת עקרונית לכל עבירה שניתן להרשיע בה בשל האירוע נשוא האישום, ולכן גם כאשר אין ראיות מספיקות להרשיע בעבירה הנקובה בכתב האישום, די בראיות שיש בהן כדי להביא להרשעה בעבירה פחותה ממנה על מנת לדחות את הטענה כי אין להשיב לאשמה (ראה קדמי, שם, עמ' 1449).

הנאשם אינו מכחיש את עובדות כתב האישום בכל הנוגע לתיאור התאונה, היינו כי הרכב בו נהג פרץ את גבול החניון, פגע בעמוד חסימה שהוצב במקום, המשיך בנסיעה אל מחוץ לחניון, חצה שבילים המיועדים להולכי רגל ורוכבי אופניים, ונעצר בהגיעו לקיר בטון שהוצב על גדות נחל הירקון.

בפסיקה נקבע כי תאונה מסוג זה היא בגדר "תאונה מדברת", שכן לכאורה יש בנסיבותיה כדי להצביע על נהיגה בלתי זהירה.

ברע"פ 1713/93 משה בוקובזה נ. מדינת ישראל, פסק כבוד הנשיא (בדימוס) שמגר כי "החובה להוכיח את האשמה מעל לכל ספק סביר, רובצת לעולם על התביעה, אך כאשר מוכחת נהיגה החוצה את הכביש מימין לשמאל, כפי שארע כאן, נוצרת הוכחה לכאורה לנהיגה חסרת זהירות. בכך יוצאת התביעה חובת השלב הראשון של הבאת הראיות. מעתה עברה חובת ההוכחה לנאשם... הנאשם מצדו יכול להמציא עדות מטעמו הסותרת את הראיה לכאורה של נהיגה בלתי זהירה, בניגוד לכל כיוון ואופן מותרים".

בע"פ 70237/07 (מחוזי-ת"א) אדרי אביב נ. מדינת ישראל, סטה המערער עם רכבו שמאלה, איבד שליטה ברכב, עלה על אי תנועה והתנגש בעמוד תאורה. בית המשפט פסק כי העברת הנטל לכתפי הנתבע "תורגמה" למספר הגדרות: "כלל הדרך", או מצב של "הדבר מדבר בעד עצמו" וכן "תאונה מדברת". כל ההגדרות הללו הן ביטוי לחזקה עובדתית כי רכב הנהוג כראוי אינו סוטה ממסלולו באופן האמור. .. **משכך, על המערער הנטל לסתור את החזקה העובדתית כי מדובר בנהיגה בלתי זהירה ולהוכיח, ולו ברמה של יצירת ספק סביר, כי הסטייה לא נבעה מנהיגתו הרשלנית**".

באופן דומה יש לומר כי אין זה מדרכו של רכב לפרוץ את גבול החניון, לחצות לרוחב שביל אופניים ושביל להולכי רגל, ולהיעצר לבסוף על ידי קיר בטון על גדות נחל. בעצם הנהיגה בניגוד לאופן ולכיוון המותרים, יש משום ראיה לכאורה לנהיגה בלתי זהירה. בנסיבות אלה עובר הנטל הטקטי לסתירה החזקה העובדתית אל כתפי הנאשם, ולו כדי הטלת ספק בדבר אחריותו לאירוע התאונה.

לאחרונה, פסק בית המשפט העליון ב- **ע"פ 4498/14 שחר גרידיש נ' מדינת ישראל**, כי "כלל הדרך" חל גם בתאונת חזית אחור, שכן נהג זהיר אינו פוגע מאחור ברכב הנוסע לפניו. כבוד השופט שהם ציין כי "התאונה התרחשה באור יום, בקטע כביש ישר, יבש ותקין, כאשר תנאי הראות היו טובים. בנסיבות אלה, כאשר אין חולק כי רכבו של המערער פגע בחלק האחורי של המזדה, וכתוצאה מכך נגרמה התוצאה הקטלנית, ובעיקר כאשר לתנאים הסביבתיים בזירת התאונה לא היתה כל השפעה על התרחשות התאונה, עובר הנטל הטקטי להבאת ראיות או למתן הסבר סביר לגבי אופן התרחשות התאונה אל כתפי הנהג הפוגע, ולו כדי הטלת ספק סביר בדבר אשמתו..".

פרשת ההגנה טרם החלה והנאשם לא מסר את גרסתו אודות נסיבות התאונה, ולפיכך אין בסיס עובדתי לטענה כי התאונה נגרמה עקב כשל טכני ברכב. אמנם בהודעתו במשטרה מסר הנאשם כי לא לחץ על דוושת הגז, ולפתע הרכב זינק. אולם אין בגרסה שנמסרה בהודעה במשטרה, כדי לשמש ראיה, כל עוד אותה גרסה לא הועמדה במבחן החקירה הנגדית, ובית המשפט לא התרשם ממנה באופן בלתי אמצעי. ב- **ע"פ 33273-09-11 (מחוזי-ת"א), מדינת ישראל נ. סמיונוב**, נפסק כדלקמן: "הצורך בעמידה על דוכן העדים אינו נעוץ דווקא בזיכרוננו של נאשם, שאולי לא השתפר מאז נחקר במשטרה, אלא בצורך להתרשם ממנו, כאשר הוא מתמודד בטענות המוטחות כנגד הגרסה אותה העלה. משום כך, גם לא תתקבל גרסה מזכה, שהושמעה בחקירה כראייה לאמיתות תוכנה, אם הנאשם בוחר שלא להיחקר עליה בבית המשפט".

בבקשתו עותר הנאשם כי בית המשפט יכריע ללא תשתית עובדתית מתאימה בסוגיות לא מעטות. היינו, כי התאונה לא נגרמה עקב מעשיו אלא עקב כשל טכני, כי קיימת תופעה של האצה בלתי נשלטת אף ברכב שהיה תקין עובר לאירוע ואחריו (למעט נזקים שעיקרם נזקי פח, שנגרמו עקב התאונה), כי תופעה זו קיימת ברכבים מסוג יונדאי בדגם הנדון, כי הצידו שבו נבדק הרכב על ידי אנשי המוסך אינו די משוכלל בעוד שקיים ציוד מתאים יותר בתוך המוסך, וסוגיות נוספות.

בתשובתו לתגובת התביעה טען הנאשם כי ייתכנו נסיבות חריגות שבהן ניתן להכריע את גורל המשפט גם במסגרת טענה כי אין להשיב לאשמה, וזאת למשל במקרה בו לא הובאה עדות כלשהי כדי להוכיח יסוד חיוני ומרכזי של האשמה. בכך נתפס הנאשם לטעות, שכן הטענה אודות כשל טכני אינה יסוד מיסודות האשמה. אירוע התאונה שהנאשם אינו כופר בו, והרשלנות המיוחסת בגינו כעולה מנסיבות התאונה, הוא היסוד לאשמה. טענת הנאשם כי התאונה נגרמה עקב כשל טכני ושלא באחריותו, היא בגדר טענת הגנה. הבדיקות שבוצעו על ידי בוחן התנועה ובמוסך, יש בהן כדי לשמש ראיה לכאורה לצורך ההליך הנוכחי כי התאונה לא נגרמה עקב תקלה טכנית.

בנוגע לפן המשפטי שהועלה בבקשה, אין מקום ואין צורך להכריע כעת אם יש לייחס לנאשם נהיגה בקלות ראש או רשלנות קלה יותר. עם זאת, אציין כי איבוד שליטה ברכב, ייחשב בדרך כלל כרשלנות שאינה קלה, נוכח הדרישה הבסיסית כי הנהג ישלוט ברכב.

אשר על כן, אני דוחה את הבקשה.

ניתנה היום, א' שבט תשע"ו, 11 ינואר 2016, בהעדר הנאשם ובמעמד עו"ד גטניו מטעם התביעה.

מזכירות תשלח לנאשם עותק ההחלטה.